CISG DANIŞMA KURULU[*] GÖRÜŞÜ NO. 1[**]

CISG uyarınca Elektronik İletiler

Atıf yapma usulü: CISG-DK Görüşü No. 1, CISG Uyarınca Elektronik İletiler, 15 Ağustos 2003. Raportör: Prof. Christina Ramberg, Gothenburg, İsveç.

Bu görüş, CISG-DK tarafından oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Bu görüşün çoğaltılması izinlidir.

Başkan, PETER SCHLECHTRIEM

Üyeler, ERIC E. BERGSTEN, MICHAEL JOACHIM BONELL, ALEJANDRO M. GARRO ROY M. GOODE, SERGEI N. LEBEDEV, PILAR PERALES VISCASILLAS, JAN RAMBERG, INGEBORG SCHWENZER, HIROO SONO, CLAUDE WITZ

Sekreter, LOUKAS A. MISTELIS

CISG Madde 11

Satım sözleşmesinin kurulması veya ispatı yazılı şekilde yapılmak zorunda olmadığı gibi başka herhangi bir şekil şartına da bağlı değildir. Sözleşme, tanık dâhil her usulle ispat edilebilir.

---

[*] *Milletlerarası Mal Satımına İlişkin Sözleşmeler Hakkında Birleşmiş Milletler Antlaşması Danışma Kurulu (CISG-DK)*, Pace Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nin Uluslararası Ticaret Hukuku Enstitüsü ve Queen Mary Londra Üniversitesi Ticaret Hukuku Araştırmaları Merkezi tarafından desteklenen özel bir girişimdir. CISG-DK, Milletlerarası Mal Satımına İlişkin Sözleşmeler Hakkında Birleşmiş Milletler Antlaşması'nın (CISG) anlaşılmasına yardımcı olmak ve yeknesak bir biçimde yorumlanmasını yaygınlaştırmak ve desteklemek amacıyla kurulmuştur.

2001 yılında Paris'teki kuruluş toplantısında Almanya Freiburg Üniversitesinden Prof. Peter Schlechtriem üç yıllık süre için CISG-DK'nın Başkanı olarak seçilmiştir. Queen Mary Londra Üniversitesi Ticaret Hukuku Araştırmaları Merkezi'nden Dr. Loukas A. Mistelis sekreter olarak seçilmiştir. CISG-DK'nın üyeleri: Prof. Emeritus Eric E. Bergsten, Pace Üniversitesi; Prof. Michael Joachim Bonell, Roma La Sapienza Üniversitesi; Prof. E. Allan Farnsworth, Columbia Üniversitesi Hukuk Fakültesi; Prof. Alejandro M. Garro, Columbia Üniversitesi Hukuk Fakültesi; Prof. Sir Roy M. Goode, Oxford Üniversitesi; Prof. Sergei N. Lebedev, Rusya Federasyonu Ticaret Odası Deniz Tahkimi Komisyonu; Prof. Jan Ramberg, Stockholm Üniversitesi Hukuk Fakültesi aynı zamanda Riga, Letonya Yüksekokul Rektörü; Prof. Peter Schlechtriem, Freiburg Üniversitesi; Prof. Hiroo Sono, Kyushu Üniversitesi Hukuk Fakültesi; Prof. Claude Witz, Saarland Üniversitesi ve Strasburg Üniversitesi. Kurulun üyeleri, Kurul tarafından seçilir. 2003 tarihinde Roma'da gerçekleşen toplantıda, Madrid III Carlos Üniversitesi'nden Prof. Pilar Perales Viscasillas ve Basel Üniversitesi'nden Prof. Ingeborg Schwenzer CISG-DK'ya yeni üye olarak seçilmiştir.

[**] Bu Görüş Av. Eda Beltan, LL.M. (Pekin & Pekin Hukuk Bürosu, İstanbul Bilgi Üniversitesi 2011-2012 Willem C. Vis Uluslararası Farazi Ticari Tahkim Yarışması Takım Üyesi) tarafından tercüme edilmiş ve Prof. Dr. Yeşim M. Atamer, İstanbul Bilgi Üniversitesi tarafından kontrol edilmiştir.

GÖRÜŞ METNİ

Sözleşme elektronik iletiler aracılığıyla kurulabilir ya da ispat edilebilir.

CISG Madde 13

Bu Antlaşmanın amacı çerçevesinde "yazılı" terimi telgraf ve teleksle yapılan bildirimleri de kapsar.

GÖRÜŞ METNİ

CISG'daki "yazılı" terimi, algılanabilir ve yeniden erişimi mümkün olan tüm elektronik iletileri kapsamaktadır.

CISG Madde 15

(1) *İcap* muhataba vardığı anda hükümlerini doğurur.

(2) *İcap cayılamaz nitelikte olsa bile, geri alma beyanının muhataba, icaptan önce veya icapla aynı anda varması halinde geri alınabilir.*

GÖRÜŞ METNİ

"Varma" terimi, elektronik iletinin muhatabın sunucusuna ulaşma anına tekabül eder.

Bir icap, cayılamaz nitelikte olsa dahi, geri alma beyanının muhatabın sunucusuna icaptan önce veya icapla aynı anda ulaşması halinde geri alınabilir. Elektronik ileti ile geri alabilmenin ön koşulu muhatabın, açık veya zımni şekilde, kendisine bu türden, bu formatta ve söz konusu adres üzerinden elektronik ileti iletilmesine onay vermiş olmasıdır.

CISG Madde 16

(1) İcapta bulunanın geri alma beyanı, muhatabın kabul beyanını göndermesinden önce muhataba ulaşmış olmak koşuluyla, icap, sözleşme kuruluncaya kadar geri alınabilir.

GÖRÜŞ METNİ

Elektronik iletiler açısından "varma" terimi elektronik iletinin muhatabın sunucusuna ulaşma anına tekabül etmektedir. Bir icap, geri alma beyanı muhatabın kabul beyanını göndermesinden önce muhatabın sunucusuna ulaşmışsa geri alınabilir. Bunun ön koşulu muhatabın, açık veya zımni şekilde, kendisine bu türden, bu formatta ve söz konusu adres üzerinden elektronik ileti iletilmesine onay vermiş olmasıdır.

Elektronik iletilerde "gönderme" terimi kabul beyanının muhatabın sunucusundan çıkma anına tekabül etmektedir. İcapta bulunan, muhatabın kabul beyanının muhatabın sunucusundan çıkmasından önce, muhatabın sunucusuna ulaşan bir geri alma beyanı göndererek icabını geri alabilir. Bunun ön koşulu, icapta bulunanın açık

veya zımni şekilde, kendisine bu türden, bu formatta ve söz konusu adres üzerinden elektronik ileti iletilmesine onay vermiş olmasıdır.

CISG Madde 17

İcap geri alınamaz olsa bile, red beyanı icapta bulunana vardığı anda hükmünü yitirir.

GÖRÜŞ METNİ

"Varma" terimi elektronik mesajın/iletinin muhatabın sunucusuna ulaşma anına tekabül etmektedir. Bir icap, red beyanı icapta bulunanın sunucusuna ulaştığı anda hükmünü yitirir. Bunun ön koşulu, icapta bulunanın açık veya zımni şekilde, kendisine bu türden, bu formatta ve söz konusu adres üzerinden elektronik ileti iletilmesine onay vermiş olmasıdır.

CISG Madde 18

(2) Bir icabın kabulü, kabul beyanının icapta bulunana varması anında hüküm doğurur. Bir kabul, kabul beyanının icapta bulunana, tespit ettiği süre içinde veya süre tespit edilmemesi halinde, icapta bulunan tarafından kullanılan iletişim araçlarının hızı da dâhil olmak üzere işlemin koşulları dikkate alındığında, makul bir süre içinde ulaşmazsa, hüküm doğurmaz. Aksi hal ve şartlardan anlaşılmadıkça sözlü icap derhal kabul edilmelidir.

GÖRÜŞ METNİ

Bir icabın kabulü, icapta bulunanın, açık ya da zımni olarak, kendisine bu türden, bu formatta ve söz konusu adres üzerinden elektronik ileti iletilmesine onay vermiş olması koşuluyla, elektronik kabul beyanının icapta bulunanın sunucusuna ulaşması anında hüküm doğurur.

"Sözlü" terimi gerçek zamanlı olarak iletilen ses ve gerçek zamanlı elektronik iletişim türlerini kapsamaktadır. Gerçek zamanlı iletişim yoluyla elektronik olarak iletilmiş bir icap, muhatabın, açık ya da zımni olarak, kendisine bu türden, bu formatta ve söz konusu adres üzerinden elektronik ileti iletilmesine onay vermiş olması koşuluyla ve aksi hal ve şartlardan anlaşılmadıkça derhal kabul edilmelidir.

CISG Madde 19

(2) Buna karşılık, kabul beyanı oluşturması düşünülen, fakat icabın şartlarını esaslı olarak değiştirmeyen eklemeler veya sapmalar içeren icaba yönelik cevap, kabul sayılır; meğerki icapta bulunan, haklı bir gecikme olmaksızın bu uyumsuzluklara sözlü olarak itiraz etmiş veya bu yönde bir bildirim göndermiş olsun. Bunu yapmadığı takdirde icabın şartları kabul beyanındaki değişikliklerle birlikte sözleşmenin içeriğini oluşturur.

GÖRÜŞ METNİ

“Sözlü” terimi, muhatabın, açık ya da zımni olarak, kendisine bu türden, bu formatta ve söz konusu adres üzerinden elektronik ileti iletilmesine onay vermiş olması koşuluyla, elektronik olarak iletilen sesleri kapsamaktadır.

“Bildirim” terimi muhatabın, açık ya da zımni olarak, kendisine bu türden, bu formatta ve söz konusu adres üzerinden elektronik ileti iletilmesine onay vermiş olması koşuluyla, elektronik iletileri kapsamaktadır.

CISG Madde 20

(1) Bir telgraf veya mektupta icapta bulunan kimse tarafından belirlenmiş olan kabul süresi, telgrafın gönderilmek üzere verildiği tarihten veya mektupta gösterilen tarihten veya bu yoksa zarf üzerindeki tarihten itibaren işlemeye başlar. Telefon, teleks veya eşzamanlı diğer haberleşme araçları yoluyla icapta bulunan tarafından belirtilen kabul süresi icabın muhataba vardığı andan itibaren işlemeye başlar.

GÖRÜŞ METNİ

İcapta bulunan tarafından gerçek zamanlı olarak iletilen elektronik iletişim aracı vasıtasıyla yapılmış bir icabın kabul edilmesi için belirlenmiş olan süre, icabın muhatabın sunucusuna girme anından itibaren işlemeye başlar.

İcapta bulunan tarafından elektronik posta iletişimleri sırasında bir icabın kabul edilmesi için belirlenmiş olan süre, ilgili elektronik posta iletisinin gönderilmesi anından itibaren işlemeye başlar.

“Eşzamanlı haberleşme araçları” gerçek zamanlı olarak iletilen elektronik iletişim araçlarını da kapsamaktadır.

“Varma” terimi elektronik iletinin muhatabın sunucusuna girmesi anına tekabül edecek şekilde yorumlanacaktır.

CISG Madde 21

(1) Gecikmiş bir kabul ancak icapta bulunanın gecikmeksizin muhatabı bu yönde sözlü olarak haberdar etmesi veya bu içerikli bir bildirim göndermesi halinde kabul gibi hüküm doğurur.

GÖRÜŞ METNİ

“Sözlü” terimi, muhatabın, açık ya da zımni olarak, kendisine bu türden, bu formatta ve söz konusu adres üzerinden elektronik ileti iletilmesine onay vermiş olması koşuluyla, elektronik olarak iletilen sesleri kapsamaktadır.

“Bildirim” terimi muhatabın, açık ya da zımni olarak, kendisine bu türden, bu formatta ve söz konusu adres üzerinden elektronik ileti iletilmesine onay vermiş olması koşuluyla, elektronik iletileri kapsamaktadır.

CISG Madde 21

(2) Gecikmiş bir kabul içeren mektup veya başkaca yazılı belgeden, gereğince iletilmiş olsaydı, icapta bulunana zamanında ulaşacak koşullarda yollanmış olduğu anlaşılıyorsa, gecikmiş kabul de geçerli bir kabul gibi hüküm doğurur; meğerki, icapta bulunan, icabını düşmüş addettiğini muhataba gecikmeksizin sözlü olarak bildirmiş veya bu içerikli bir bildirim göndermiş olsun.

GÖRÜŞ METNİ

"Yazılı" terimi algılanabilir ve yeniden erişimi mümkün olan tüm elektronik iletileri kapsamaktadır. Bu nedenle elektronik formattaki geç kabul beyanı bu madde uyarınca hüküm doğurabilir.

"Sözlü" terimi, muhatabın, açık ya da zımni olarak, kendisine bu türden, bu formatta ve söz konusu adres üzerinden elektronik ileti iletilmesine onay vermiş olması koşuluyla, gerçek zamanlı olarak iletilen ses ve gerçek zamanlı elektronik iletişim türlerini kapsamaktadır.

"Bildirim" terimi muhatabın, açık ya da zımni olarak, kendisine bu türden, bu formatta ve söz konusu adres üzerinden elektronik ileti iletilmesine onay vermiş olması koşuluyla, elektronik iletileri kapsamaktadır.

"Gönderme" terimi kabul beyanının muhatabın sunucusundan çıkma anına tekabül etmektedir. Bunun ön koşulu, icapta bulunanın açık veya zımni şekilde, kendisine bu türden, bu formatta ve söz konusu adres üzerinden elektronik ileti iletilmesine onay vermiş olmasıdır.

CISG Madde 22

Geri alma beyanı, icapta bulunana, kabulün hüküm doğurma anından önce veya aynı anda varmışsa kabul beyanı geri alınabilir.

GÖRÜŞ METNİ

"Varma" terimi, icapta bulunanın açık ya da zımni olarak, kendisine bu türden, bu formatta ve söz konusu adres üzerinden elektronik ileti iletilmesine onay vermiş olması koşuluyla, elektronik iletinin icapta bulunanın sunucusuna girme anına tekabül eder.

CISG Madde 24

Antlaşmanın bu Kısmının amacı çerçevesinde; icap, kabul beyanı ve diğer tüm irade açıklamaları muhataba sözlü olarak yapıldıkları veya diğer herhangi bir yoldan şahsen kendisine veya işyerine veya posta adresine, bunlar da yoksa, mutat meskenine teslim edildiklerinde "varmış" sayılırlar.

GÖRÜŞ METNİ

“Varma” terimi, muhatabın açık ya da zımni olarak, kendisine bu türden, bu formatta ve söz konusu adres üzerinden elektronik ileti iletilmesine onay vermiş olması koşuluyla, elektronik iletinin muhatabın sunucusuna girme anına tekabül eder.

“Sözlü” terimi, muhatabın, açık ya da zımni olarak, kendisine bu türden, bu formatta ve söz konusu adres üzerinden elektronik ileti iletilmesine onay vermiş olması koşuluyla, gerçek zamanlı olarak iletilen ses ve gerçek zamanlı elektronik iletişim türlerini kapsamaktadır.

CISG Madde 26

Sözleşmenin ortadan kaldırılması beyanı, ancak diğer tarafa bildirimle yapılması halinde hüküm ifade eder.

GÖRÜŞ METNİ

“Bildirim” terimi muhatabın, açık ya da zımni olarak, kendisine bu türden, bu formatta ve söz konusu adres üzerinden elektronik ileti iletilmesine onay vermiş olması koşuluyla, elektronik iletileri kapsamaktadır.

CISG Madde 27

Antlaşmanın bu Kısmında açıkça aksi düzenlenmedikçe, sözleşme taraflarından birinin bu Kısma uygun bildirim, talep veya diğer bir açıklaması koşullara uygun araçlarla yapılmışsa, bu açıklamanın iletimindeki bir gecikme veya hata veya ulaşmamış olması açıklamada bulunan tarafı ona dayanmak hakkından yoksun bırakmaz.

GÖRÜŞ METNİ

Bir bildirim, talep ya da başkaca bir ileti muhatabın, açık ya da zımni olarak, kendisine bu türden, bu formatta ve söz konusu adres üzerinden elektronik ileti iletilmesine onay vermiş olması halinde, her zaman elektronik olarak gönderilebilir ya da yapılabilir.

CISG Madde 32

(1) Satıcı, sözleşmeye veya bu Antlaşmaya uygun olarak, malları bir taşıyıcıya vermiş ancak mallar, üzerlerine ayırt edici bir işaret konulmak suretiyle, taşıma belgeleriyle veya başka herhangi bir şekilde açıkça sözleşmeye tahsis edilmemişse, satıcının göndermeyi alıcıya bildirmesi ve malları özel olarak belirlemesi gerekir.

GÖRÜŞ METNİ

“Bildirim” terimi alıcının, açık ya da zımni olarak, kendisine bu türden, bu formatta ve söz konusu adres üzerinden elektronik ileti iletilmesine onay vermiş olması koşuluyla, elektronik iletileri kapsamaktadır.

CISG Madde 39

(1) Alıcı, bir sözleşmeye aykırılık saptadığı veya saptaması gerektiği tarihten itibaren makul bir süre içinde satıcıya, sözleşmeye aykırılığı türünü de belirterek bildirmezse, bu sözleşmeye aykırılığa dayanma hakkını kaybeder.

GÖRÜŞ METNİ

"Bildirim" terimi satıcının, açık ya da zımni olarak, kendisine bu türden, bu formatta ve söz konusu adres üzerinden elektronik ileti iletilmesine onay vermiş olması koşuluyla, elektronik iletileri kapsamaktadır.

CISG Madde 43

(1) Alıcı, üçüncü kişinin hakkını ya da talebini öğrendikten veya öğrenmesi gerektiği andan itibaren, makul bir süre içinde satıcıya bu hak veya talebin mahiyetini belirten bir bildirimde bulunmazsa 41. veya 42. madde hükümlerine dayanma hakkını kaybeder.

(2) Satıcı, üçüncü kişinin hakkını ya da talebini ve bunun mahiyetini biliyor idiyse fıkra 1'e dayanamaz.

GÖRÜŞ METNİ

"Bildirim" terimi satıcının, açık ya da zımni olarak, kendisine bu türden, bu formatta ve söz konusu adres üzerinden elektronik ileti iletilmesine onay vermiş olması koşuluyla, elektronik iletileri kapsamaktadır.

CISG Madde 47

(1) Alıcı satıcıya, yükümlülüklerini ifa etmesi için makul uzunlukta ek bir süre tanıyabilir.

(2) Bu süre içinde yükümlülüklerini ifa etmeyeceği konusunda satıcıdan bir bildirim almadıkça, alıcı, bu ek süre içinde, sözleşmeye aykırılık halinde sahip olduğu hukukî imkânlardan hiçbirine başvuramaz. Ancak bu yüzden alıcı, gecikmiş ifa nedeniyle tazminat talep etme hakkını kaybetmez.

GÖRÜŞ METNİ

"Bildirim" terimi elektronik iletileri kapsamaktadır.

CISG Madde 63

(1) Satıcı alıcıya, yükümlülüklerini ifa etmesi için makul uzunlukta ek bir süre verebilir.

(2) Bu süre içinde yükümlülüklerini ifa etmeyeceği konusunda alıcıdan bir bildirim almadıkça, satıcı, bu ek süre içinde, sözleşmeye aykırılık halinde sahip olduğu hukukî imkânlardan hiçbirine başvuramaz. Ancak bu yüzden satıcı, gecikmiş ifa nedeniyle tazminat talep etme hakkını kaybetmez.

GÖRÜŞ METNİ

"Bildirim" terimi elektronik iletileri kapsamaktadır.

CISG Madde 65

(1) Sözleşme uyarınca malların şeklini, ölçüsünü veya diğer niteliklerini alıcının belirlemesi gerekiyor ise ve alıcı bu belirlemeyi kararlaştırılan tarihte veya satıcının talebinin ulaşmasından itibaren makul bir süre içinde yapmamışsa, satıcı, sahip olduğu diğer haklara halel gelmeksizin, alıcının, kendisi tarafından bilinebilecek ihtiyaçlarına göre bu belirlemeyi bizzat yapabilir.

(2) Satıcı belirlemeyi bizzat yaparsa, bunun ayrıntıları hakkında alıcıyı bilgilendirmesi ve ona farklı bir belirleme yapması için makul bir süre tanıması gerekir. Alıcı, satıcının açıklamasının ulaşmasından sonra, bu olanağı, verilmiş süre içinde kullanmazsa, satıcı tarafından yapılmış belirleme bağlayıcı olur.

GÖRÜŞ METNİ

Muhatabın açık ya da zımni olarak, bu türden iletileri almaya onay vermiş olması koşuluyla belirlemeler ve iletiler elektronik olabilir.

CISG Madde 67

(1) Satım sözleşmesi malların taşınmasını gerektiriyorsa ve satıcı malları belirli bir yerde vermeye mecbur değilse hasar, malların, alıcıya ulaştırılması amacıyla, satım sözleşmesine uygun olarak ilk taşıyıcıya verilmesi ile alıcıya geçer. Satıcının malları belirli bir yerde taşıyıcıya vermesi gerekiyorsa malların o yerde taşıyıcıya verilmesine kadar hasar alıcıya geçmez. Satıcının malları temsil eden belgeleri alıkoyma hakkı olsa bile, bu, hasarın intikaline etki etmez.

(2) Ancak mallar, üzerlerindeki ayırt edici işaretler, taşıma belgeleri, alıcıya yapılacak bildirim veya diğer herhangi bir yolla açıkça sözleşmeye tahsis edilmediği sürece hasar alıcıya geçmez.

GÖRÜŞ METNİ

"Bildirim" terimi alıcının, açık ya da zımni olarak, kendisine bu türden, bu formatta ve söz konusu adres üzerinden elektronik ileti iletilmesine onay vermiş olması koşuluyla, elektronik iletileri kapsamaktadır.

CISG Madde 71

(1) Taraflardan biri, sözleşmenin kurulmasından sonra, karşı tarafın;

(a) ifa veya ödeme kabiliyetindeki ciddi bir yetersizlik nedeniyle, veya

(b) sözleşmeyi ifaya hazırlanmasındaki veya sözleşmenin ifası sırasındaki davranışları nedeniyle yükümlülüklerinin esaslı bir kısmını ifa etmeyeceğinin anlaşılması durumunda, kendi yükümlülüklerinin ifasını askıya alabilir.

(2) Satıcı, I. fıkradaki nedenlerin ortaya çıkmasından önce, malları göndermiş olduğu takdirde, malların alıcıya verilmesini, alıcının elinde kendisine bu malları edinme hakkı veren bir belge bulunsa dahi engelleyebilir. Bu fıkra hükümleri, sadece alıcı ve satıcı arasında mallar üzerindeki haklara ilişkindir.

(3) Malların gönderilmesinden önce veya sonra sözleşmenin ifasını askıya alan taraf, askıya alma keyfiyetini derhal karşı tarafa bildirmek ve karşı tarafın sözleşmeyi ifa edeceğine dair yeterli teminat göstermesi durumunda ifaya devam etmek zorundadır.

GÖRÜŞ METNİ

"Bildirim" terimi muhatabın, açık ya da zımni olarak, kendisine bu türden, bu formatta ve söz konusu adres üzerinden elektronik ileti iletilmesine onay vermiş olması koşuluyla, elektronik iletileri kapsamaktadır.

CISG Madde 72

(1) Sözleşmenin ifa tarihinden önce, taraflardan birinin sözleşmeyi esaslı şekilde ihlâl edeceği aşikar ise, diğer taraf sözleşmenin ortadan kalktığını beyan edebilir.

(2) Sözleşmenin ortadan kalktığını beyan etmek niyetinde olan taraf, süre elverdiği takdirde karşı tarafa, yükümlülüklerinin ifasına dair yeterli teminat göstermesine olanak tanımak amacıyla, keyfiyete ilişkin makul bir bildirimde bulunmalıdır.

(3) Karşı taraf yükümlülüklerini ifa etmeyeceğini beyan ettiği takdirde 2. fıkra hükümleri uygulanmaz.

GÖRÜŞ METNİ

"Bildirim" terimi muhatabın, açık ya da zımni olarak, kendisine bu türden, bu formatta ve söz konusu adres üzerinden elektronik ileti iletilmesine onay vermiş olması koşuluyla, elektronik iletileri kapsamaktadır.